

M A G Y A R K U R I R

Bécsből, Kedden, Június' 6-dikán, 1820.

Spanyol Ország.

A' Madridból Május' 11-dikén indúlt levelek szerént az ott tartózkodó Anglus és Belga Udvar' Követeik a' magok Monarkháiktól ezeknek tulajdon kezeik által íródott örvendező leveleket adtak által Ferdinandus Királynak, melyben néki az ő új Országglási Systemájához és a' Márztius' elejétől fogva mostanig eléfordúlt történetekhez szerencsét kívánnak.

Azon sok új Ujságlevelek között, mellyek Spanyol Országban 's nevezetesen Madridban Márzt. elejétől fogva támodtak, égy, Universal Observador Espanol, Közönséges Spanyol Beobachter nevet vett magának, 's ezen böles ígérlet-tétel által ajánlja magát az Olvasó Közönségnek, hogy ő a' multakról semmit sem, a' jelen lévőről, vagy a' most folyó dolgokról pedig mindent fog írni, 's kiváltképpen az 1808-tól fogva 1820-szig. eléfordúlt történeteket a' legvastagabb fátyol által behorittatva engedni maradni.

A' Spanyol városok vetélkedve iparkodnak azon embereknek emlékezetét a' jövő világ előtt halhatatlanná tenni, a' kik ezen Országglási új Systemát vissza hozták. A' Malagai lakosok, azon helyen, a' hol az ő városok' uczájin, Rigó, magát egy marok sereggel, egy éjczaka az Odonel seregei ellen védelmezte, emlékezet-oszlopot állítanak-fel Gallitziában Betanzos városa, a' Qui-

roga' születésének helye, hálálkodó irást küldött hozzá, De több az, hogy Herczeg San-Fernando, azt erőssítvén, hogy a' Quiroga és San-Fernando familia egy törzsokből vették származásokat, a' Quiroga nevet is bé-vette a' maga familiái titulúsába.

A' miről régebben csak gyanították hogy meg fog történni, már valósággal megtörtént, tudniillik, hogy a' Marsiliai volt Spanyol Consul Marquis Don Juan Lahora ellen, ki a' Constitúzió ellen protestált, Május' 1-ső napján oly Királyi Végzés adattatott ki, melly által ő a' Spanyol nevezetre méltatlannak lenni nyilatkoztattatik, 's minden hivatalaitól 's méltóságaitól megfosztatott.

Régebben hirdették volt a' Madridi tudósítások, hogy a' Madridi nép általjában nem szenvedhetné, hogy a' Josephinos nevezet alatt esmeretes Spanyol számkivettettek ily sokáig üldöztetnek. Most azt írják, hogy ugyan ezeknek üldöztetésiért a' Madridi Ujságírók kezdettek általjában kikelni az Országglószek ellen, azért, hogy minekutánna a' nép' pártfogására való tekintetből az Országba vissza bocsátottak volna, itt már most csak Biskája tartományát határozták az ő számkivettetéseknek helyévé, a' melly, hálálhoz hasonlító számkivettetés az eddigvalóhoz képpest, minthogy addig, mig Frantzia Országban voltak, ott, segítették őket, penziócskát is kaptak. Most se' hon-

nyokba nem bocsáttattak, se' azon kis környéken, a' melybe szoritották őket, nem kapnak semmi segédelmet. Nyilván kiáltozzák ezen Ujságlevelek, hogy az Országlószéket megcsalták ezen szerencsétleneknek üldözőjik, azt hitetvén-elvélle, hogy a' Corteseknek Dekretuma volna ezeknek számkivettetéssekről: hollott mind az igasság mind a' politika kívánnya, hogy a' hazának minden síjaji megengesztelődjenek egymáshoz, 's mint egy anya' gyermekei öszszecsatoltassanak annak karjai által. — Egyéberánt, az egy Navarrát kivévén, minden Spanyol tartományokból kedves tudósítások találtnak a' Madridi Ujságlevelekben valamint a' Constitúciónak bevétetetésére úgy a' választás munkájának folyamatjára nézve is. Mi lehet ezen Navarrai zengésnek az indító oka? ezt, így szoll egy Ujságlevelünk, csak gondolni lehet. Ugyan ezen levelekben újabban és meghatározva emlittetik, hogy annak még csak nyomát se' láthatni, a' miről némellyek elejntén álmodoztak, hogy a' Spanyol határok mellé Frantzia seregek gyülnének öszsze; soha sem uralkodott a' két nemzet közt, kiváltképpen ha a' Frantzia nemzetnek a' Liberalis gondolkodású részit értjük, jobb egygyetértés, mint most uralkodik. Behzonnyították ezt a' Frantziák különösen a' számkivettetett Spanyoloknak mind magokhoz való befogadása, mind pedig most, hazájokba lett utozások' alkalmatosságával adott úti segédelmek által. Bordeaux városa' lakosai feles summát gyűjtöttek öszsze 's osztottak - ki azok között, kiknek nem lett volna módjuk a' hazájokba való visszaútozásra. Szép példája ez a' az egy ideig ellenséges nemzetek között való öszszeengesztelődésnek. — A' mi egyéberánt a' Navarrai zengéseket illeti, itt már arra a' grádicsra lépett a'

részek közt a' meghasonlás' tüze, hogy az Országlószék néhány csoportokat rendelt oda Arragoniából, mellyek közt van a' Toledói Regiment is.

A' Miscellanea nevű Ujság panaszolkodva beszél, hogy ragadozó Bándák is kezdik magokat itt-amott az Országnak több részein gyakran mutogatni, de a' mellyek már az Előljárók' figyelmét magokra vonván, ki fognak irtódni.

Az új Systema miatt veszedelemben kezd forogni a' Majoratusok' állapotja. A' Madridi Ujságlevelek nagyon dicsérnek egy írást, melly ott mostanság a' Majoratusok' eltöröltetésének szükséges voltáról kijött.

Madridban már a' Kerületek' változtása is elvégeztetett annyiban, hogy ki vagynak változtatva azon Válosztók, kik a' Madridi Corteseket ki fogják változtatni. Madridnak népe' számosságához képeest, a' melly 239,101-re telik 's a' háromszor 70 ezeret fel-éri, három Cortest kell küldeni az Országos vagy nemzeti gyűlésre. A' Válosztók' száma, kik ezeket kiválosztják 11 személlyekre telik; neveik és karaktereik ezek: Giraldo, Calatrava, Zumalacareguy, kik a' Kadiksi rendkívül való Cortesi gyűlésnek tagjai voltak; a' harmadik előlölője is volt egy darabig; a' 4-dik Orvos Doktor Paralea; e' Guerilla-vezér volt azon időben, mikor a' Francziák Madridot birták; a' Castilii és Mancha Guerilla csapatokat vezérlette, 's némelykor egész a' Madridi kapukig becsapott; 5-dik a' Madridi Ujság' Redactora Tapia; 6-dik ennek egy dolgozó társa Al-Redactor Arrieta; 7-dik Quintana nevű híres Poéta; 8-dik Bauja nevű viz-rajzoló a' Hydrographusok' Cancelláriájánál; 9-dik valami Trujillo nevű, nem írják mi; a' 10-dik és 11-dik a' mostani Centralis

Junta' két tagjai, Terrine és Oberster Sancho. Mind a' 11-gyen csupa Liberalisok (így szoll a' Párisi Gazette-de-France); csak egy úgynevezett Servilis sincs köztök. Az egy Marquis Matallorid a akart beférkezni, hanem mikor a' czédulát, melyre a' neve fel volt írva, meglátták a' Válosztó gyűlésben, közönséges zugás támodott s a' feljebb nevezett Giralidónak jóvállására meghatároztatott, hogy a' czéduláját égessék hamuvá s a' hamvát hincsek az uozára. — A' Madridi Kerület 11 Válosztójinak kiválosztatását Processioval és Te Deum énekléssel inneplették-meg a' Madridiak.

Az Infans Don Francesco de Paula fijának nem Kadixsi Hercege (mint közlébről hibásan említett) hanem Kadixsi Nagy Hercegeg titlust adott a' Király, ily megszólítási méltósággal öszsze köve: Királyi Hercegség ed.

A' Párisi Journal-des-Debats, a' melynek nem systemája a' Liberálisokról kedvezve írni, ezeket közli Madridból Május 12-dikéről: — „A' Liberálisok sajnálást-érdemlő elvetemedéssel folytatják dolgait. A' Madridi Válosztás' munkájából úgy szollván egészen kiszorították a' Nemességet és a' jószágos vagy földes Urakat, s csak Prokurátorokra, Tisztekre, és Orvosokra voksoltak. — Egy kis írásban, a' melly hasonló Liberális pennának köszöni megjelenését, Generalis Eliónak a' feje, és a' kívántatik, hogy a' régi Inquisitoroknak és Kanonok Uraknak jóvedelmeik vétettessenek-el. Melly kevesset tartsanak a' tartományok Juntáji a' Madridban lévő Centralis Juntáról, például szolgálhat, hogy a' Gallitziái Junta, mikor a' Madridinak rendeleteit kihirdeti, tulajdon tettzése szerint való magyarázatokat és határozásokat teszen mellője. Sok ilyen környülállások vannak, mellyekre

nézve némellyek nagy kívánsággal is de nagy félelemmel is várják a' Corteseknek nem soká lejendő öszszegyülekezéseket.

A' kifárodhatatlan Frantzia író Chateaubriand Paire, nem régen a' mostani Spanyol Országról is adott-ki egy könyvet, mellyet a' Spanyolok Madridban Spanyol nyelven is, de nagyon sok éles és nevezetes jegzésekkel, kiadtak, mellyekért a' könyvet nagyon veszik és olvasák. — A' Miscellanea nevű Journal is nagyon éles krisist adott-ki ezen könyvről: „Azt gondolja-é (így szoll a' Spanyol Journal) Chateaubriand Ur, hogy a' Gottfried, Rinaldo, és Tancrede idejekben él? minden munkáji, mellyeket ezen új időkben kiadott, csupa Religióji, Poétai, és Ritteri időkhéli elegybelegy gondolatok' zürzavarjából állanak, mellyeknek sem a' Státus' emberei, sem a' Theologusok, sem a' Tudósok nem vehetik semmi hasznokat.“ — Azt is nagyon sürgeti ez a' Miscellanea, a' mit feljebb a' Majoratusok' eltörltetésének szükséges voltáról irtunk. Ő azon az okon sürgeti, hogy az ingatlan nagy örökségeknek aprókra lejendő oszlása igen hasznos lenne az Országnak közönségesen.

Frantzia Ország.

Chateaubriand nem régen a' Princz Berry' élete' leírását kiadván az új időhéli nevezetességek közzül sok még eddig vagy egészen esmeretlen vagy nem elégé esmeretes környülállásokat felhord benne. Közli XVIII-dik Lajos Frantzia Királynak is azon levelét, mellyet ez 1803-ban Februarinus' 22-dikén Warschauból mint váloszt Bonpartéhoz irt, midőn ez ő néki azt jóvállotta, hogy bizonyos ki-elégítettésért mondjon-le a' Frantzia K.

rályi koronáról. A' Király' válosza ő volt: — „Warschau, Februarius' 22-dikén, 1803-ban. Én nem zavarom össze Bonapartét azokkal, kik őtet megelőzték; becsülöm az ő vitézségét, katonai talentumait. Háládatos vagyok hozzá sokféle kormányozási rendelkezéseiért, azért, mert én minden jót szívemben hordozok, a' mit valaki az én népemhez mutat. De nagyon hibázik ő, ha azt gondolja, hogy engem' arra reá vehet, hogy jusaimról lemondjak; sőt ezen keresete is arra szolgálna, hogy jusaim erősebb talpköre helyheztetődjenek, ha megtámoztathatnának. Az Istennek az én Házam sőt magam eránt való határozásai is esmeretlenség: de esmeretesek az általa előmbe szabott kötelességek; az a' rang, melyet születésem által kaptam, szabta nekem azokat előmbe. Mint Keresztény holtom' napjáig telyesitem ezen kötelességeket; mint a' Szent Lajos' maradéka, az ő példáját kövevén, még lánczon is meg tudom tartatni a' nekem illő tiszteletet; mint az I-ső Ferencz' maradéka, azt akarom, hogy mint ő, legalább elmondhasam azt: Hogy, mi mindent elvesztettünk, csak a' becsületet nem. — Lajos.“

A' Király tudtára adatta Vicomte Chateaubriand Urnak, hogy ezen Memoires sur le Duc de Berry című munkájával nagyon megelégedett legyen.

A' Renommée erőssíti, hogy Párisban Rey nevű Advokátust, a' ki Grenoblei születés, 23-dikban reggel a' szállításán elfogtak legyen. Az okát nem írja, miért fogták-el.

A' Brüsszeli Orakulum szerint két útast, a' kik Párisból Belgium felé folytatták útjokat, a' Politzia' emberei Peronne és Cambrai között beérvén, elfog-

tak; azt mondják, hogy a' Gravier bűnös társainak lenni tartják őket.

A' Louvel ügyében elfogattatott személyek mindegygyütt 19 - czen voltak. Ő maga, mint vádoltatott személy, Junius' 5-dikén a' Pairkamara' elejébe állittatik, a' pere, az eddig tétetett elő-visgálódásokkal megegyezőleg folytattatik, s lefolyván, mint bűnösre az ítélet kimondatik: a' 19 elfogattatott személyekre nézve pedig ily határozást tett Május' 23-dikán ugyan ezen kamara: Az elfogattatottak közül hét ellen u. m: Dubois feleségestül, Layet, Haqueville, Tontain-l'-Eveille, Renard, és Hamelot ellen legkissebb ok se' találtatik a' vádolásra, minthogy semmi nyoma vagy jele nem találtatik a' büntételnek. Hat ellen, u. m: Guillet, Vincent, Juglet, Girout, Molus, és Thomas ellen sem találatnak elegendő okok arra, hogy vádolathassanak, tehát ezek is, valamint a' hét első szabadon hocsáttatnak. A' többeket, u. m: Pinat, Martin, Bourdin, Duval és Mauvais nevűeket a' mi illeti, a' Pairkamara előtt eddig tartatott vizsgálódások által ugyan még eddig semmi elegendő ok nem hozattatott világosságra, a' mellyért ezek ellen is pert lehetne indítani, de ezek csakugyan a' Közönséges Prokurátor további intézetei alá bizattatnak, azért, minthogy az ezután vizsgálódások úgy esbetnek-ki, hogy egyéb bűnökért ezek ellen még törvényes üldöztetést lehet intézni.

Princz Angouleme nem nagyon sok kíséreléssel, kik között Herczeg Guiche és Gen. Borde-Soult neveztetnek, Május' 25-dikén Straszburchba megérkezett. Meg volt ugyan minden fényességekkel vagy pompázással való fogadtatása tiltatva: de csakugyan még is megjelentek a' szomszéd Kantonbéli falusi lovagok a' magok kü-

lőmbkülömb nemzeti ruházatjokban, 's kisérőül adták magokat a' Princzhez, a' falusi legszebb leányok pedig szépen felzöldágazott, fellevelezett szekereken ülván 's ezek is külömbkülömb nemzeti ruházattal cifráztkodván várták külömbkülömb helyeken a' Princzet, és sokszori Vive! kiáltás után szekereikkel a' Princz kísé-
 séjéhez csatolták magokat, 's ekképpen nagyon szép tekintetet adtak az útazó se-
 regnek. Straszburgba délutáni 5 óra után ágyú döngés és harangok' zugása közben tartotta bemenetelét ő Királyi Herczegsége. Az uczák kiczifritva voltak. Szállásán a' Fő Tiszttségek, Generalisok, és Stábok által tiszteltetett. Sok Generalisoknak volt szerencséjük az Osztály' vezérével, a' Püspökkel, a' Polgármesterrel 's egyéb fő rangú személlyekkel a' Princz-nél ebédelni. Estve a' közönséges épületek, és magános házak is számosan megvilágosítottak.

A' Párisban lévő Austriai Cs. rendkívülvaló Követ és telyes hatalmú Minister Báró Vincent, Május' 22 -dikén áliaal adta magános audientzián XVIII-dik Lajos Királynak a' Fő Herczegaszszony ő Felsége és Pármai ő Herczegaszszonysága' változát, mellyet a' Királynak a' Berry ő Királyi Herczegsége' haláláról tett líradó jelentésére küldött. Az azt megelőzőtt napon Gróf Tauencien a' Prusszus Követ mutatattott-be a' Királynál hasonló végre.

Újabb Ujságok.

Kadik's városát újabb nagy szerencsétlenség lepte meg. A' Magistratus a' nemzeti első armáda (a' Quiroga' armádája) tiszteletére ökörviaszkodási játékot adván ingyen való bemenetellel, oly sok ember öszszegyülekezett, hogy egy kar, mellyen a' nevezett armádának egy csoportja is állott, leszakadván, két alatta lévő más állásokra esett 's azokat is ösz-

szetörte. A' meghaltak' számát 10-re vagy 12-tőre, a' megsebesedettekét 100-ra teszik némelyek: hanem a' Kadik'si-Ujság szerént senki se halt-meg; csak nagyon terhes sebeket kaptak sokak.

B é t s.

Prágából ilyen újabb tudósításokat közöl a' Bécsi Udvari Ujság a' Cs. Felsőges Udvarnak ott való foglalatosságairól: — „Május' 27-dikén az a' nagy szerencséje vala a' Kormányozószéknék, hogy Császár ő Felsége annak ülésében megjelenni 's tanácskozásait meghalgtatni méltóztatott, a' hol jelenlétében többféle fontos dolgok referáltattak, mellyeket ő Cs. Felsége három órákig tartott figyelemmel megajándékozni kegyesen méltóztatván, onnét az O-városba hajtattott, hogy némelly ott találtató épületeket oly kegyes czélzással megszemléljen, hogy némelly köz hasznú intézeteknek az eddigvalónál alkalmasabb helyeket rendeltesen. Utób a' Dominikánusok' klastromában lévő Musikai Conservatoriumot méltóztatott megnézegetni, 's minden körülállások felől kegyességgel telyes lebecsátkozással tudakozódott, 's még a' tanításra rendeltetve lévő szobákat is figyelmetesen megnézegette. Császárné ő Felsége is folytatta magánoson a' nevezetes tárgyalnak a' maga kegyes módja szerént való látogatását, valamint szintén a' Koronaörökös és Renát ő Cs. Fő Herczegségek is.

Május' 28-dikán istenitiszteletjeknek végzése után déltájban a' Szent Margit Benediktinus Szerzete' épületébe mentek Császár és Császárné ő Felségek a' Szavoya Carignani Franciska Princzaszszonynak a' Renát ő Cs. Fő Herczegsége' Jegyesének, a' ki ezen napon reggeli 5 órakor érkezett vala oda, meglátására, 's a' honnét délután még az nap' Cs. Kir. hintóban nagy galával vitetett-el. Az uczá-

Fat' egész a' Cs. Kir. kastélyig két sorú katonaság, 's a' Prágai nép sokasága foglalták vala el mindjárt délután; a' Menyaszony estvéli 7 órákor érkezett-meg a' Cs. Kir. kastélyhoz. A' legkülsőbb bemenetelnél, a' fő grádicsnál, alatt, Renát ö Cs. Fő Herczagsége a' Vö-legény, és a' legnagyobb gálába öltözködött Udvarnokok fogadták. Császár és Császárné ö Felségek, fenn a' fő bemenetelnél állottak, a' hol kedves Vendégjeket közönséges köszöntéssel fogadták, ki is innen a' Császári szobákba vezetett, a' honnét kevés nyugvás után a' jelen lévő fő nemesség felkerekedvén azt a' Felséges Udvar is minden hozzátartozó Udvarnokjaival követte, 's minnyájok az Udvari templomba az esketési ceremóniára mentek, hova a' Generalisok 's Stabális és egyéb fő tiszték már előre nagy számmal begyülekeztek vala. A' Fejedelmi Érsek az egész fő Papi és Kanonoki sereg' assistenzájával, az Oratorium' grádicsánál fogadta a' Fő Herczegi Menyaszszonyt 's ideillő ceremóniával elvégezte az összedást, mellyet a' katonaseregek' puskáji 's a' Lörincz' hegyére kivonatott ágyuk salveadásokkal adták hírül a' városi és környéki népeknek. A' Tedeumnak elneveltetése után minden kísérelével egyetemben 's az előbbeni rendel vissza tért a' Cs. Felséges Udvar a' Cs. szobákba, a' hol a' Nemességnek bemutatása véghez menvén innét az egész fényes sereg a' Spanyol szálába sétált által. Ezen szépen világosított 's gazdagon felczifított szálában az éppen ezen alkalmatosságra készítettett karokban közel 2000-rig való hivatalos nézők ülven, ezek előtt 's a' fő Nemesség és Udvari Nagy-tiszték által körül vétetve, nyilvánvaló asztali tartott a' Felséges Udvar, a' melly mellett egy számos muzsikai kar yállogatott darabo-

kat jádzott. Ezen valóságos drága és feleséges tekintetű inneplés 10 óráig tartván, 's ekkor a' Felséges Udvar a' maga' szobáiba vissza térvén, a' fényes sereg szélével oszlott. —

Május' 29-dikén harmadszori szerencsése vala a' Prágai theatronnak a' Fels. Cs. Udvar megjelenése által lett megtiszteltetéshez, mellyen való örvendezése a' Prágai népnek ezen alkalmatossággal annyival nagyobb volt, hogy már most a' Renát ö Cs. Fő Herczagsége kedves életé párját is a' Cs. Udvar több Felséges tagjai között szemlélte. — Május' 30-dikán a' siket-némák' institútumát örvendeztettemeg Császár ö Felsége kegyes megjelenésével 's előmeneteleiken való szives részvételével. — A' Némáktól a' Keresztelő Szent János árválázába ment ö Cs. F. ge; ezeknek examenjeket is megtisztelte jelenlétével; az ö vidám, tiszta, 's szélesen kiterjedő lakheilyeket megnézegette, 's az ö ájtatos, harmóniás éneklesseket, melly az ö ebédhez való ülészeket megszokta előzni, kegyesen meghalgatta. Ez nap estve harmadik kamarabál volt a' Fels. Cs. Udvarnál, melly most a' Császárné ö F. ge szobájiban adatott, 's most is nagy számú fő Nemesi hivatalosok voltak jelen. — 31-dikben Reichárdné csinált időtöltést a' levegőbe való felevezése által, melly néki a' 14-dik szerencsés felevezése vala. A' Cseh Rendeknek szonészéd Bubenetschi kerti-mezejekről emelkedett-fel délutáni 6 óratájban 's a' 8-ra 1 fertálykor bocsátkozott - le Böhmischbrodtól nem messze Prágától 5 óra távolságra. A' levegőben Cs.ri sárga és fekete színű zászlót csóváltgatott, 's virágokat és verseket szort-le a' nézők között. A' Felséges Udvar a' Bubenetschi vadász kastélyból szemlélte a' bátor aszszony' levegői útozását.

Hazai Dolgok és egyéb Toldalékok.

Magyar Ország.

P e s t r ö l . A Magyar Játékszin, mint az anyai nyelv kimivelődésének — a nemzeti csinosodásnak, és finomabb izlésnek leghathatósabb előmozdító eszköze, most már a Magyar Hazában olly nevezetes menedékhelyet talált, mellyen egy igaz Magyarnek lelke méltán örvendezhet. Méltónak tartjuk tehát, hiteles kütökből annak történeteit a két Magyar Hazával röviden közleni.

II. Leopold boldog emlékezetü Királyunk alatt bimbózott legelőbb a Magyar Játékszin — kifakadt most is dicsőségesen Uralkodó Ferencz Királyunk koronázása' táján, és kinyílt ama halhatatlan nagy hazafi Hadadi Báró Wesselényi Miklós Ur' oltalma alatt, a' ki azt több esztendőig, Kolosváron, M. Vársárhelyen, Debreczenben, Szegeden, Miskolczon, és Pesten nagy áldozatokkal gyámolította. — Ó utánna emlékezetre méltó Ns. Pest Vármegyei Táblabíró T. Vida László Urnak 3 esztendeig Pesten, T. Gulácsy Antal Urnak Debreczenben — T. Kultsár István Urnak 6 esztendeig Pesten, T. Doktor Sándorfi József Urnak Debreczenben, N. Váradon és Aradon sok költségekkel egybefoglalt hazafiui nemes munkásságok. Mind ezen tisztelt hazafiak, még a' késő maradéktól is köszönetet érdemelnek, mert ők buzdították példaadásaikkal annyira a' nemzetet, hogy Ns. Pest Vármegye által, már régen sürgettetnek minden Ns. Megyék egy állandó Nemzeti Játékszinnek Pesten lejtendő felállítására. — De minthegy ez a' szép plánum igen lassan és későre érik, és tökéletesedését csak idővel lehet reményleni, lássuk mit vihett végbe az egy valóságos

egyvetértő hazafiakból álló Ts. Ns. Fejér Vármegye. Minden naphalasztást mintegy véteknek tartván a' nemzet legfőbb kincsének, a' honnyi nyelv' kimivelésének hátramaradásában — látván hogy minden szomszéd és távolabb lévő virágzó népeknél fénylenek a' nemzeti Játékszinek, és csak a' Magyar maradt ezen pontban annyira hátra; illy nemes indító okoktól lelkesítettvén, az elmúlt 1818-dik esztendőben, csak hirtelen, a' T. Ns. Fejér Vármegyei birtokos Uraságok egy hazafiui Egyesületet formáltak, a' melly régi dicsőült Királyaink Fő Városában Székes Fejerváron, egy Magyar Szinjátszó Társaságot, nem csak gyámolit és párfogol, hanem tulajdon nagy költségével a' Nemzet' méltóságához illő módon rendezen fizet és tart. — Ezen hazafiui nemes Egyesület, a' maga képviselőjének, a' Játékszin Fő Igazgatójának, kinevezte, a' bölcs, előre látó, csak Nemzetének, fénylenikivánás nélkül, élni kívánó Magyarat, T. Kolosváci Pál Fő Szolgabíró Urat. — A' most tisztelt Képviselő azon igyekezett elsöben is, hogy egy a' Játékszint már értő, és válogatott tanult Tagokból álló Társaságot gyűjtsön öszve; — hogy a' legjobb izléssel megegyező ruházatokat, decoratiokat készíttessen; — hogy a' Tagokat a' Játékszini szép mesterségben annyira tökéletesíthesse, s az egész Intézetet úgy kormányozhassa, hogy az ezen czélra áldozó Hazafiaknak megelégedést szerezzen.

Micsoda gyümölcsöt termett ezen hazafiui áldozatnak akkor elvetett szép magva csak más fél esztendő alatt, lehetett és most is lehet megelégedéssel olvasni minden Hazafi Tudósításokban — örömkönyveket hullatva lehet olvasni a' Né-

met Országi, sőt még a Párisi Ujság-
velekben is, mellyek mind dicsérettel
megrakva magasztalják a Székes Fejér
Vármegyei Magyar Színtárszó Társaság-
nak a Színtárszó szép mesterségben tett
szép előmenetelét — úgy hogy minden
Magyar, szívből örvendhet, midőn látja
anyai nyelvének ily szép virágzását —
úgy hogy az egész Haza egy szívvel lé-
lekkel azt kívánhatja, hogy a Magyarok
Istene sokáig éltesse, minden T. Ns. Me-
gyék példájokra, a T. Ns. Fejér Vár-
megyei nagy Hazafiakat! sokáig éltesse
a fáradhatatlan Magyar Kolosváry Pált!!!

Kolosvárról ily tudósítást olvasunk a
Pesti Ujságvelekben: —“

A mi ókajtott Fő Pásztorunk, Nagy
Méltóságú Báró Négyesi Szepesy Ig-
nác Ur ö Excellentiája ezen kónapnak
8-ikán egész tsendességgel érkezett be Ká-
roly-Fejérvárra, ugymint Fő Pásztori Szé-
kének helyére s minekutánna az Egyhá-
zi rendtartás szerént Püspöki Székét el-
foglalándja úgy mondják, hogy Kolos-
várra jön, és a Fejedelemség Fő Kormá-
nyozója előtt mind a Státusok, mind a
Kormánykezeki Tanácsosok közé felcskü-
szik. Bizonyosnak mondiák azt is, hogy
Pünkösdt napján a fő plébánia templom-
ban itten Kolosvárott magyar nyelven fog
predikállani. (Ezeket Maj. 15-diken írták
Kolosvárról.)

A Budai Ujság ellene mond azon

előbbeni tudósításnak, hogy az a Meny-
kö, melly ott a minap a Királyi kastély-
ba beültött, azon szobán ment volna által,
melyben a korona s egyéb klenodiumok
tartatnak. Csak a strázsaszoba falain oko-
zott kevés sérelmet.

Az ugyancsak Budán Jún. 1-ső nap-
ján költ Ujságvelekben olvassuk, hogy
azon égi háború, melly ott azelőtt egy
héttel kegyetlenkedett, Május' 30-dikára
virradó éjtzaka ismét elkövetkezett, azzal
a külömséggel, hogy, ámbár most is
rettentő villámlások, dörgések, jégesső
és záporomlások voltak, a menykö nem
ütött-le.

Posonyban Pünkösdt vasárnapjától fog-
va egymás után három napig tartott dél-
után- és estvéként a Budaihoz- és Pesti-
hez hasonló égi háború, s itt is leültött
a menykö Blumenthalban az ispotályka-
pú előtt az Esterházy Herczegi házra s
megrongálta a falát.

(Morvában Brünn tájékán is oly idő
volt Május' 23-dikén délután, melly az
1645-dik esztendőnek Juniusát juttatta a
lakosok eszébe, midőn a theatrum Euro-
peum szerént ökölnyi jegek hullottak volt a
levegőből, s mindent semmivé tettek. Most
is mogyoró s dió, sőt tolyás nagyságuk
is hullottak, még pedig oly bőséggel, hogy
három nap mulva is lehetett jeget látni
a földön. A galambok s egyéb madarak,
ha a jég megütötte, halva estek a leve-
gőből a földre. Sok gyümölcsfás kert úgy
semmivé lett, hogy új fákkal kell beül-
tetni.)

A Marmahúsnak fontja, Bécsben, Júniusra, 17 krajtzárra határozottatott.